

DŽEJMS S. A. KORI

**BUĐENJE
NEMANI**

Preveo
Goran Skrobonja

■ Laguna ■

Naslov originala

James S. A. Corey

LEVIATHAN WAKES

Book One of the Expanse

Copyright © 2011 by James S. A. Corey

Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Za Žane i Ket, koje me podstiču da sanjarim
o svemirskim brodovima*

Prolog: Džuli

S*kopuli* je bio zarobljen pre osam dana, i Džuli Mao je konačno bila spremna da je ubiju. Bilo joj je potrebno svih osam dana koliko je provela zarobljena u ormaru ostave da bi došla do tog stadijuma. Prva dva dana je ostala nepomična, sigurna da su oklopnici koji su je tamo strpali mislili ozbiljno. U prvim satima, brod na koji su je ukrkali nije bio pod potiskom, tako da je lebdela u ormaru i blagim dodirima izbegavala da udara o zidove ili sve-mirsko odelo sa kojim je delila prostor. Kada se brod pokrenuo, potisak joj je podario težinu pa je nemo stajala sve dok nije dobila grčeve u nogama, a onda je polako sela u fetusni položaj. Piškila je u kombinezon, ne mareći za svrab od tople vlage, niti za smrad, zabrinuta samo zbog mogućnosti da se oklizne i padne u lokvu na podu. Nije smela da diže buku. Ubili bi je.

Trećeg dana, žed ju je naterala da dela. Bila je okružena zvucima broda. Slabom podzvučnom tutnjavom reaktora i pogona. Stalnim šištanjem u udarima hidraulike i čeličnih zasuna kada su se vrata otporna na pritisak otvarala i zatvarala između paluba. Batom teških čizama po metalnim gazištima. Sačekala je da svi zvuci koje je mogla da čuje postanu dovoljno daleki, a onda je skinula odelo sa kuka i položila ga na pod ormara. Osluškujući da li joj se približavaju zvuci, polako je rastavila odelo i izvadila rezervu vode. Bila je stara i ustajala; odelo očigledno odavno nije bilo upotrebljavano. Ali ona danima nije okusila ni kapi, i topla voda s ukusom gline iz rezervne kese odela bila je nešto najbolje što je

ikada okusila. Morala je da se obuzdava kako je ne bi halapljivo progutala i nagnala se da povraća.

Kada joj se ponovo javila potreba da se pomokri, izvukla je kesu sa kateterom iz odela i olakšala se u nju. Sedela je na podu, koji je sada bio obložen postavljenim odelom i gotovo udoban, i pitala se ko su njeni tamničari – mornarica Koalicije, pirati, nešto još gore. S vremena na vreme uspevala je da odspava.

Četvrtog dana, izolacija, glad, dosada i sve manji broj mesta na kojima je mogla da skladišti mokraću nagnali su je da stupi u kontakt sa njima. Čula je prigušene bolne krike. Negde u blizini, ostale članove njene posade tukli su ili mučili. Ukoliko bude privukla pažnju otmičara, možda će je samo odvesti kod ostalih. To je bilo u redu. Batine je mogla da trpi. Činilo joj se da je to mala cena za mogućnost da ponovo vidi druge ljude.

Ormar se nalazio kraj unutrašnjih vrata vazdušne komore. Za vreme borbe, tuda se obično nije često prolazilo, premda ona nije znala ništa o rasporedu na ovom brodu. Razmišljala je o tome šta treba da kaže, kako da se predstavi. Kad je konačno čula da se neko kreće prema njoj, samo je pokušala da vikne kako hoće napolje. Izenadilo ju je suvo struganje koje je začula. Progutala je nasuvo, pomerajući jezik ne bi li došla do malo pljuvačke, i pokušala ponovo. Još jednom slabo struganje u grlu.

Odmah ispred vrata njenog ormara bilo je ljudi. Neki glas je tiho govorio. Džuli je podigla pesnicu kako bi zalupala po vratima, kada je čula šta to glas govori.

Ne. Molim vas, ne. Molim vas, nemojte.

Dejv. Mehaničar s njenog broda. Dejv, koji je sakupljao inserte iz starih crtača i znao milion viceva, preklinjao je skrušenim, slomljenim glasom.

Ne, molim vas, ne, molim vas, nemojte, govorio je.

Hidraulika i zasuni brave škljocnuli su i otvorila su se unutrašnja vrata vazdušne komore. Sočan udar, kao da je nešto bilo ubačeno unutra. Još jedno škljocanje, dok su se vrata vazdušne komore zatvarala. Šištanje ispuštenog vazduha.

Kada se ciklus vazdušne komore završio, udaljili su se ljudi ispred njenih vrata. Nije zalupala da im privuče pažnju.

Izribali su brod. Zatočeništvo u rukama mornarica unutrašnjih planeta bilo je loš scenario, ali svi su oni bili obučeni kako da se nose s tim. Osetljivi podaci o ASP-u bili su izbrisani i prekriveni nevinim dnevnicima s lažnim vremenskim oznakama. Kapetan je uništio sve što je bilo previše osetljivo da bi se poverilo računaru. Kad su se napadači ukrkali, mogli su da se prave nedužni.

To nije bilo ni najmanje važno.

Nije bilo pitanja o teretu i dozvolama. Napadači su upali kao da je brod njihov, a kapetan Daren se poslušno izvrnuo kao pas. Svi ostali – Majk, Dejv, Van Li – svi su samo digli ruke i pošli mirno. Pirati, lovci na robove ili šta su već bili, odvuikli su ih s malog teretnog broda koji je bio njen dom, kroz pristupnu cev čak i bez minimalnog svemirskog odelja. Tanki sloj milara u cevi bio je jedino što ih je razdvajalo od ništavila: nadajte se da se neće pocepati; ukoliko se to dogodi, pozdravite se s plućima.

I Džuli je pošla, ali onda su gadovi pokušali da spuste šape na nju, strgnu joj odeću.

Pet godina obuke iz džiju-džice pod niskom gravitacijom, a svi oni u skućenom prostoru i bestežinskom stanju. Nanela im je teške povrede. Malo joj je nedostajalo da pomisli kako će pobediti, kad ju je niotkuda oklopljena pesnica mlatnula posred lica. Posle toga joj se sve zamutilo. Onda ormar, i *Ubijte je ako bude galamila*. Četiri dana uzdržavanja od galame dok su tukli njene prijatelje tamo dole, i onda jednoga od njih izbacili iz vazdušne komore.

Posle šest dana, sve je utihnulo.

Između naleta svesti i iscepkanih snova, bila je tek ovlaš svesna dok su zvuci hoda, govora, vrata otpornih na pritisak i podzvučne tutnjave reaktora i pogona malo-pomalo jenjavali. Kada se pogon zaustavio, nestala je i gravitacija, a Džuli se probudila iz sna o trci u kojoj je učestvovala sa svojim starim brodskim čamcem da bi shvatila kako lebdi, dok joj mišići urlaju u znak protesta, a potom se polako opuštaju.

Privukla se do vrata i pribila uvo uz hladan metal. Obuzela ju je panika, a onda je začula tihi zvuk uređaja za reciklažu vazduha. Brod je još imao energije i vazduha, ali pogon nije bio uključen i niko nije otvorao vrata, hodao niti govorio. Možda je u toku bio sastanak posade. Ili proslava na nekoj drugoj palubi. Ili su svi bili u mašinskom odeljenju, kako bi rešili neki ozbiljan problem.

Provela je dan u osluškivanju i čekanju.

Sedmog dana, ostala je bez poslednje kapi vode. Na brodu se niko nije ni mrdnuo u dometu njenog sluha već dvadeset četiri sata. Sisala je plastični jezičak koji je otkinula sa skafandera sve dok nije prikupila malo pljuvačke; onda je zauralala. I nastavila da urla sve dok nije promukla.

Niko nije došao.

Osmog dana je bila spremna na to da je ubiju. Već dva dana nije imala vode, a kesa s otpadnim materijama bila joj je puna već čitava četiri. Uprla je ramenima u zadnji zid ormara i ustisnula šake u bočne zidove. Onda se ritnula obema nogama što je snažnije mogla. Grčevi koji su usledili posle prvog šuta umalo je nisu nagнали da se onesvesti. Umesto toga, vrisnula je.

Glupačo, rekla je sebi. Dehidrirala je. Osam dana bez ikakve aktivnosti bilo je više nego dovoljno da započne atrofiju. Trebalo je da makar radi vežbe istezanja.

Masirala je zgrčene mišiće sve dok čvorovi iz njih nisu nestali, a onda se protegla i usredsredila mislima kao u vreme kada je bila u dodžou. Pošto je povratila kontrolu nad telom, opet se ritnula. I opet. I opet, sve dok kroz ivice ormara nije počela da se probija svetlost. I opet, sve dok se vrata nisu toliko iskrivila da su tri šarke i zasun bili jedina mesta kontakta između njih i dovratka.

I onda poslednji put, tako da su se savila dovoljno da zasun više ne bude uglavljen i otvorila se.

Džuli je iskočila iz ormara, polupodignutih ruku, spremna da izgleda preteće ili prestravljeno, u zavisnosti od toga šta joj se učini korisnijim.

Na celoj palubi nije bilo nikoga: vazдушna komora, soba za skladištenje odela u kojoj je provela proteklih osam dana, i još pet-šest drugih skladišnih prostorija. Sve su bile prazne. Uzela je iz kompleta za izlazak u svemir namagnetisani ključ za cevi dovoljno

velik da razbije glavu, a onda sišla niz merdevine za posadu na sledeću palubu.

I na sledeću, i onu ispod nje. Kabine za osoblje besprekorno, gotovo vojnički uredne. Kantina, gde je bilo tragova borbe. Ambulanta, prazna. Spremište za torpeda. Nikog živog. Komunikaciona stanica je bila prazna, isključena i zaključana. U nekoliko senzorskih dnevničkih unosa koji su se još učitali nije bilo nikakvog traga *Skopuliju*. Želudac joj se zgrčio od nove strepnje. Palubu po palubu i sobu po sobu, bez ikakvog traga života. Nešto se dogodilo. Curenje radijacije. Otrov u vazduhu. Nešto što je izazvalo evakuaciju. Upitala se hoće li moći sama da upravlja brodom.

Ali da su se evakuisali, čula bi kako izlaze kroz vazдушnu komoru, zar ne?

Došla je do vrata poslednje palube, kroz koja se ulazilo u mašinsko odeljenje, i stala kad se vrata nisu automatski otvorila. Crveno svetlo na ploči brave pokazivalo je da je prostorija zaključana iznutra. Ponovo je pomislila na radijaciju i velike kvarove. Ali ako je bila reč o nečemu takvom, čemu zaključavanje iznutra? I prošla je kraj niza zidnih panela. Nijedan od njih nije pokazivao nikakva upozorenja. Ne, nije posredi bila radijacija, već nešto drugo.

Ovde je bio veći nered. Krv. Razbacan alat i kutije. Šta god da se desilo, desilo se ovde. Ne, ovde je počelo. A završilo se iza tih zaključanih vrata.

Prosekla je prolaz kroz vrata tek posle dva sata, pomoću let-lampe i poluge iz radionice. Pošto je hidraulika bila oštećena, morala je da ga otvori ručno, polugom. Napolje izbi nalet toplog vlažnog vazduha, noseći sa sobom bolnički miris lišen dezinfekcionih sredstava. Bakarni, mučni zadah. Dakle, bila je to soba za mučenje. Unutra su njeni prijatelji, izubijani ili raskomadani. Džuli uze u ruku teški ključ za odvijanje i pripremi se da razbije makar jednu glavu pre nego što je ubiju. Dolebde do poda.

Paluba mašinskog odeljenja bila je ogromna, zasvođena kao katedrala. Središtem je dominirao fuzioni reaktor. Nešto sa njim nije bilo u redu. Na mestima gde je očekivala da vidi očitavanja, zaštitu i monitore, sloj nečega nalik na blato kao da se izlio uz jezgra reaktora. Džuli polako zalebde tamo, zadržavši jednu ruku na lestvicama. Neobični miris je postao neizdrživ.

Blato skoreno oko reaktora imalo je strukturu kakvu ona nika-
da ranije nije videla. Prožimale su ga cevčice nalik na vene ili
disajne puteve. Deo te materije je damarao. Dakle, to nije bilo blato.

Već tkivo.

Izbočina stvorenja se pomeri prema njoj. U poređenju sa celi-
nom, činilo se da nije veća od nožnog prsta ili malića. Bila je to
glava kapetana Darena.

„Pomozi mi“, rekla je.

Prvo poglavlje: Holden

Pre sto pedeset godina, kada su parohijske razmirice dovele Zemlju i Mars na ivicu rata, Pojas je bio daleki horizont ogromnog mineralnog bogatstva van izvodljivog ekonomskog domašaja, a spoljne planete su bile nedostupne čak i najnerealističnijem korporativnom snu. Tada je Solomon Epštajn napravio svoj mali modifikovani fuzioni pogon, ubacio ga pozadi na jahtu za tri osobe i uključio. Kroz dobar teleskop još se moglo videti kako se njegov brod kreće marginalnim procentom brzine svetlosti, napolje u veliku prazninu. Najbolji, najduži pogreb u istoriji čovečanstva. Na svu sreću, planove je ostavio na svom kućnom računaru. Epštajnov pogon nije čovečanstvu podario zvezde, ali mu je učinio dostupnim planete.

Dugačak tri četvrtine kilometra, širok gotovo četvrtinu – oblikom otprilike nalik na protivpožarni hidrant – i uglavnom sa praznim prostorom unutra, *Kenterberi* je bio preuređeni kolonijalni teretnjak. Nekada je bio pun ljudi, namirnica, dijagrama, mašina, mehura za boravak u svemiru, i nade. Sada je na mesecima Saturna živelo nešto manje od dvadeset miliona ljudi. *Kenterberi* je tamo dovezao gotovo milion njihovih predaka. Četrdeset pet miliona na mesecima Jupitera. Na jednom mesecu Urana bilo ih je pet hiljada, u najudaljenijoj ispostavi ljudske civilizacije, makar dok mormoni ne dovrše svoj generacijski brod i krenu prema zvezdama i slobodi od ograničenja u pogledu razmnožavanja.

A bio je tu i Pojas.

Ukoliko priupitate regrutne oficire ASP-a kada su pijani i osećaju se razmetljivo, oni vam mogu reći da u Pojasu živi sto miliona ljudi. Ako isto to pitate popisivača stanovništva unutrašnjih planeta, procena je bliža broju od pedeset miliona. Kako god pogledate, broj stanovnika je bio ogroman i njima je trebalo mnogo vode.

Zato su sada *Kenterberi* i još desetak njegovih bratskih brodova iz *Kompanije za čistu i bistru vodu* putovali petljastom putanjom od velikodušnih Saturnovih prstenova prema Pojasu i natrag, tegleći glečere, i nastaviće to da rade sve dok brodovi ne ostare dovoljno da budu rashodovani.

Džim Holden je u tome video pravu poeziju.

„Holdene?“

On se okrenu natrag, prema palubi hangara. Glavni inženjer Naomi Nagata nadnosila se nad njim. Bila je visoka gotovo dva metra, čuba ukovrdžane kose bila joj je vezana pozadi u crni rep, a na licu joj je bio izraz negde između razveseljenosti i ozlojeđenosti. Kao i ostali iz Pojasa, imala je naviku da sleže šakama umesto ramenima.

„Holdene, slušaš li, ili samo gledaš kroz prozor?“

„Iskrsnuo je problem“, reče Holden. „A pošto si ti baš, baš dobra, možeš da ga središ iako nemaš dovoljno novca ili materijala za to.“

Naomi se nasmeja.

„Znači, nisi slušao“, reče ona.

„Ne, ne zaista.“

„Pa, svejedno si pogodio osnovnu stvar. *Vitezov* stajni trap neće nimalo vredeti u atmosferi sve dok ne budem u stanju da zamenim zaptivke. Hoće li to predstavljati neki problem?“

„Pitaću matorog“, reče Holden. „Ali kada smo to poslednji put koristili šatl u atmosferi?“

„Nikad, ali propisi kažu da moramo imati makar jedan šatl sposoban za let kroz atmosferu.“

„Hej, šefe!“, viknu Ejmos Barton, Naomin pomoćnik rođen na Zemlji, s druge strane prostorije. Mahnu mesnatom rukom prema njima. Mislio je na Naomi. Ejmos se možda nalazi na brodu kapetana Mekdauela; Holden je možda izvršni oficir; ali u svetu Ejmosa Bartona, samo je Naomi bila šef.

„Šta je bilo?“, doviknu mu Naomi.

„Kabl u kvaru. Možeš li da pridržiš ovo malo sranje dok ne donesem rezervni?“

Naomi pogleda Holdena, sa izrazom *Jesmo li završili?* u očima. On salutira sarkastično i ona frknu, pa se udalji vrteći glavom, visoka i vižljasta u masnom kombinezonu.

Sedam godina u mornarici Zemlje, pet godina rada u svemiru sa civilima, i još se nije navikao na dugačke, tanke, neverovatne kosti ljudi iz Pojasa. Detinjstvo provedeno pod uticajem gravitacije zauvek će uticati na njegov pogled na svet.

Holden u liftu zadrža načas prst iznad dugmeta za navigacionu palubu, u iskušenju da ponovo vidi Ejd Tukunbo – njen osmeh, glas, miris pačulija i vanile koji je koristila u kosi – ali umesto toga pritisnu dugme za ambulantu. Dužnost je preča od zadovoljstva.

Kada je Holden ušao, Šed Garvi, medicinski tehničar, bio je pogubljen iznad svog laboratorijskog stola, dok je uklanjao mrtvo tkivo s patrljka ruke Kameronu Padža. Mesec dana pre toga, Padžu je lakat ostao prikovan ispod ledenog bloka mase trideset tona koji se kretao brzinom od pet milimetara u sekundi. Nije to bila neuobičajena povreda među ljudima koji su se bavili opasnim poslom isecanja i pomeranja ledenih santi u bestežinskom stanju, i Padž je čitavu stvar primio s fatalizmom jednog profesionalca. Holden se nagnuo Šedu preko ramena da bi posmatrao kako tehničar izvlači jednog lekovitog crva iz mrtvog tkiva.

„Kako stojimo?“, upita Holden.

„Izgleda prilično dobro, ser“, reče Padž. „Ostalo mi je još nekoliko nerava. Šed mi je pričao o tome kako će da mi nakači protezu na njih.“

„Pod pretpostavkom da možemo držati nekrozu pod kontrolom“, reče bolničar, „i postarati se da se Padž suviše ne zaceli pre nego što stignemo do Cerere. Pogledao sam polisu, i Padž je radio dovoljno dugo da dobije protezu sa snažnom reakcijom, senzori-ma za pritisak i temperaturu, dobrim motornim softverom. Čitav paket. Biće gotovo jednako dobra kao i prava ruka. Na unutrašnjim planetama imaju novi biogel koji dovodi do ponovnog izrastanja uda, ali to nije pokriveno našim medicinskim osiguranjem.“

„Jebô unutrašnje, i jebô njihov čarobni žele. Radije bih da imam dobar lažnjak izrađen u Pojasu nego bilo šta od svega što ti gadovi

gaje u laboratoriji. Verovatno je dovoljno da dobiješ njihovu otmenu ruku pa da se pretvoriš u govnaara“, reče Padž. Onda nadoda: „Oh, uh, nisam mislio da vas uvredim, IO.“

„I nisi. Samo mi je drago što ćemo te srediti“, reče Holden.

„Ispričaj mu ono drugo“, reče Padž sa zluradim kezom. Šed porumene.

„Ovaj, čuo sam od drugih likova koji su dobili te proteze“, reče Šed, izbegavajući da pogleda Holdena u oči. „Izgleda da postoji period u kom tek treba da se srodiš s njom, pa ti se čini kada drkaš kao da ti to radi neko drugi.“

Holden ostavi tu napomenu na sekund bez komentara, dok su Šedu crvene uši.

„Korisna informacija“, reče Holden. „A nekroza?“

„Ima malo infekcije“, reče Šed. „Crvi je drže pod kontrolom, i upala je u ovom kontekstu zapravo dobra stvar, tako da je nećemo suzbijati previse žustro, osim ako ne krene da se širi.“

„Hoće li biti spreman za sledeću turu?“, upita Holden.

Padž se tada prvi put namršti.

„Dođavola, da, biću spreman. Ja sam uvek spreman. Ovo je moj *posao*, ser.“

„Verovatno“, reče Šed. „U zavisnosti od toga kako se veza primi. Ako ne za ovu, onda svakako za sledeću.“

„Zajebi to“, reče Padž. „Mogu ja da obradim led jednom rukom bolje od polovine šmokljana na ovoj kurvi od lađe.“

„I to je“, reče Holden, jedva suzbijajući osmeh, „korisna informacija. Nastavite.“

Padž frknu. Šed izvuče još jednog crva. Holden se vrati u lift i sada pritisnu dugme bez ikakvog oklevanja.

Navigaciona stanica *Kenterberija* nije bila nimalo impresivna. Veliki ekrani preko celog zida koje je Holden zamišljao kada se prijavio u mornaricu jesu postojali na najvažnijim brodovima, ali su, čak i tamo, pre bili rezultat dizajna nego potrebe. Ejd je sedela ispred dva ekrana jedva malo većih od ručnog terminala, dok su se grafički prikazi efikasnosti i energije proizvedene u *Kenterberijevom* reaktoru i motoru ažurirali u uglovima, a neobrađeni podaci nizali s desne strane po izveštavanju različitih sistema. Na glavi je imala debele slušalice koje su joj prekrivale uši, i slabo bubnjanje

bas-linije jedva se čulo iz njih. Ako *Kenterberi* oseti anomaliju, upozoriće je na to. Ako u nekom sistemu dođe do greške, on će je upozoriti na to. Ako kapetan Mekdauel ode od komandnog i kontrolnog stola, ovaj će je upozoriti na to kako bi mogla da isključi muziku i pravi se da nešto radi kad on tu stigne. Taj nezatni hedonizam je bio samo jedna od hiljadu stvari zbog kojih je Ejd privlačila Holdena. On joj pride s leđa, nežno joj smaknu slušalice s ušiju i reče: „Hej.“

Ejd se osmehnu, kucnu po ekranu i pusti da joj slušalice spadnu oko vitkog dugog vrata kao tehnološki nakit.

„Izvršni oficiru Džejmse Holdene“, reče ona prenaplašeno zvanično, što je bilo još upadljivije zahvaljujući njenom jakom nigerijskom naglasku. „Šta mogu da učinim za vas?“

„Znaš, baš čudno što me to pitaš“, reče on. „Upravo sam razmišljao o tome koliko bi mi prijalo da mi neko navrati u kabinu kad počne treća smena. Na romantičnu večeru od istog onog sranja koje služe u kantini. Da malo slušamo muziku.“

„I pijemo malo vina“, reče ona. „Malo kršimo protokol. Lepo je pomišljati na to, ali večeras nisam za seks.“

„Nisam ni pomenuo seks. Malo hrane. Razgovora.“

„Ja sam pomenula seks“, reče ona.

Holden kleknu kraj njene stolice. Pod jednom trećinom gravitacije koju je stvarao njihov trenutni potisak, to je bilo savršeno udobno. Ejdin osmeh smekša. Oglasi se zvonce sa prikaza izveštaja; ona pogleda tamo, kucnu da ga ukloni s ekrana, i ponovo se okrenu prema Holdenu.

„Ejd, sviđaš mi se. Hoću reći, zaista mi se sviđa da budem sa tobom“, reče on. „Ne razumem zbog čega ne možemo provoditi malo vremena zajedno odeveni.“

„Holdene. Dragi. Prekini s tim, važi?“

„Sa čim da prekinem?“

„Prekini s pokušajima da me pretvoriš u svoju devojkicu. Ti si dobar lik. Imaš slatku guzu, i zabavan si u krevetu. Ali to ne znači da smo se verili.“

Holden se zaljulja unazad i oseti kako se mršti.

„Ejd. Da bi ovo imalo za mene nekog smisla, mora biti više od toga.“

„Ali nije“, reče ona, uzevši ga za ruku. „I u redu je što nije. Ti si ovde IO, a ja radim samo privremeno. Još jedna tura, možda dve, i odoh.“

„Nisam ni ja lancima vezan za ovaj brod.“

U njenom smehu se podjednako čuo prizvuk topline i neverice.

„Koliko si već dugo na *Kanti*?“

„Pet godina.“

„Ne ideš ti nikuda“, reče ona. „Ovde ti prija.“

„Prija?“, reče on. „*Kanta* je tegljač za led star čitav vek. Mogli bi se naći i bedniji letački poslovi, ali čovek bi za to morao stvarno da se potruđi. Ovde su svi ili žestoko nekvalifikovani, ili su na svom prethodnom letu nešto teško zajebali.“

„A tebi prija da si tu.“ Oči joj vise nisu bile toliko tople. Zagrizla je usnu, spustila pogled na ekran, a onda ga ponovo podigla.

„To stvarno nisam zaslužio“, reče on.

„I nisi“, saglasi se ona. „Vidi, rekla sam ti da večeras nisam raspoložena. Sva sam na tri čoška. Potrebno mi je da se dobro naspavam. Sutra ću biti ljubaznija.“

„Obećavaš?“

„Čak ću ti pripremiti večeru. Primaš izvinjenje?“

On kliznu napred, utisnu usne u njene. Ona mu uzvratila poljupcem, isprva učtivo, zatim sa više topline. Prstima načas prekri njegov vrat, a onda ga odgurnu od sebe.

„Skroz dobro to radiš. Bolje da sada odeš“, reče ona. „Na dužnosti si, i tako to.“

„U redu“, reče on, ali se ne okrenu da pođe.

„Džime“, reče ona kad brodski interkom škljocnu i uključi se.

„Holden na most“, reče kapetan Mekdauel, čiji je glas bio sabijen i praćen odjekom. Holden odgovori nekakvom psovkom. Ejđ se nasmeja. On se nagnu, poljubi je u obraz, pa krenu natrag prema centralnom liftu, u tihoj nadi da će kapetan Mekdauel dobiti gnojne čireve i pretrpeti javno poniženje zbog nezgodnog trenutka koji je odabrao.

Most je bio jedva nešto prostraniji od Holdenove kabine i upola manji od kantine. Ako se izuzme donekle predimenzionirani kapetanov ekran, neophodan zbog sve slabijeg vida kapetana Mekdauela i njegovog generalnog nepoverenja u korektivnu hirurgiju, mogla

je to da bude sporedna prostorija u nekoj računovodstvenoj firmi. U vazduhu se osećao opor miris sredstva za čišćenje i nečiji previše jak „jerba mate“ čaj. Mekdauel se pomeri na sedištu dok mu je Holden prilazio. Tada se kapetan zavalio na naslon, pokazavši preko ramena prema komunikacionoj stanici.

„Beka!“, reče oštro Mekdauel. „Reci mu.“

Rebeka Bajers, komunikacioni oficir na dužnosti, mogla je da bude izdanak ajkule i sekirice. Crne oči, oštre crte lica, usne toliko tanke da gotovo nisu ni postojale. Pričalo se kako je prihvatila ovaj posao ne bi li izbegla krivičnu odgovornost zbog toga što je ubila bivšeg muža. Holdenu se ona dopadala.

„Signal za slučaj opasnosti“, reče ona. „Uhvatili smo ga pre dva sata. Signal primopredajnika je potvrđen na *Kalistu*. Bez zezanja.“

„Ah“, reče Holden. A onda: „Sranje. Jesmo li mi najbliži?“

„Jedini brod u krugu od nekoliko miliona kilometara.“

„Tja. Normalna stvar“, reče Holden.

Beka pogleda u kapetana. Mekdauel zapucketa zglavcima i zagleda se u svoj displej. Od svetla ekrana izgledao je čudnovato zelenkasto.

„Nalazi se kraj evidentiranog asteroida koji ne pripada Pojasu“, reče Mekdauel.

„Stvarno?“, reče Holden s nevericom. „Zar su naleteli na njega? Ovde nema ničeg drugog milionima kilometara unaokolo.“

„Možda su stali zato što se nekome prikakilo. Tamo je samo neka budaletina koja je aktivirala signal za slučaj opasnosti, a mi smo najbliži. Pod pretpostavkom...“

Zakon Sunčevog sistema bio je nedvosmislen. U okruženju toliko neprijateljskom prema životu kao što je svemir, pomoć i dobra volja ostalih ljudi nije se dovodila u pitanje. Signal za slučaj opasnosti, samim tim što postoji, nalaže obavezu najbližem brodu da se zaustavi i pruži pomoć – što nije značilo da se taj zakon univerzalno poštuovao.

Kenterberi je bio krcat tovarom. Znatno više od jednog miliona tona leda blago je ubrzavalo u proteklih mesec dana. Baš kao onaj mali glečer koji je Padžu smrskao ruku, to se teško moglo usporiti. Uvek je bilo prisutno iskušenje da dođe do neobjašnjivog kvara

uređaja za komunikaciju, da se obrišu zabeleške i velikom bogu Darvinu prepusti da bude po njegovom.

Ali da je Mekdauel to zaista nameravao, ne bi pozvao Holdena. Niti izneo predlog tako da posada može da ga čuje. Holden je razumeo tu igru. Kapetan bi bio taj koji bi odustao od toga samo da nije Holdena. Članovi posade će ceniti kapetana zbog toga što ne želi da umanji zaradu broda. Ceniće Holdena zbog insistiranja da poštuju pravila. Šta god da se desi, i kapetan i Holden će biti omrznuti zbog onoga što zakon i puka ljudska pristojnost nalažu da urade.

„Moramo da se zaustavimo“, reče Holden. Onda pridoda, hrabro: „Možda uspemo da spasemo nešto vredno.“

Mekdauel kucnu po svom ekranu. Ejdin glas se začu iz konzole, dubok i topao kao da je sa njima u prostoriji.

„Kapetane?“

„Trebaju mi brojke u vezi sa zaustavljanjem ovog sanduka“, reče on.

„Ser?“

„Koliko će nam biti komplikovano da stanemo uz CA-2216862?“

„Zaustavljamo se kraj asteroida?“

„Reći ću vam to kad izvršite moje naređenje, navigatorko Tukunbo.“

„Da, ser“, reče ona. Holden začu kuckanje po tasterima u nizu. „Ako odmah okrenemo brod i žešće mu ga damo sledeća dva dana, moći ću da nas dovedem do udaljenosti od pedeset hiljada kilometara, ser.“

„Možete li definisati to 'žešće mu ga damo'?“, reče Mekdauel.

„Svi će morati da budu u ležajevima za ubrzanja.“

„Naravno“, uzdahnu Mekdauel i počea se po čupavoj bradi. „A pomeranje leda će da izazove oštećenja koja će koštati samo nekoliko miliona dolara lupajući po oplati, ako budemo imali sreće. Više sam mator za ovo, Holdene. Zaista.“

„Da, ser. Jeste. A meni se oduvek dopadala vaša stolica“, reče Holden. Mekdauel se namršti i izvede skaredan pokret rukom. Rebeka frknu od smeha. Mekdauel se okrenu prema njoj.

„Pošaljite poruku prema izvoru signala da smo se zaputili tamo. I javite Cereri da ćemo kasniti. Holdene, kako stojimo sa *Vitezom*?“

„Nema letenja kroz atmosferu sve dok ne nabavimo neke delove, ali ponašaće se sasvim dobro kroz pedeset hiljada kilometara vakuuma.“

„Siguran si u to?“

„Naomi je tako rekla. Što znači da je tačno.“

Mekdauel ustade, uspravivši se gotovo do dva metra i četvrt, mršaviji od kakvog zemaljskog srednjoškolca. Usled njegovih godina i činjenice da on nikada nije živeo u gravitacionom bunaru, za starca će nastupajući potisak biti gotovo neizdrživ. Holden oseti kako ga prožima saosećanje koje nikada ne bi iskazao rečima jer bi time Mekdauela samo postideo.

„Vidi u čemu je stvar, Džime“, reče Mekdauel, glasom dovoljno tihim da je samo Holden mogao da ga čuje. „Moramo da se zaustavimo i pokušamo, ali ne moramo da preterujemo u tome, razumeš na šta mislim.“

„Svakako ćemo se zaustaviti“, reče Holden, a Mekdauel mahnu kroz vazduh širokim, paukolikim šakama. Bio je to jedan od mnogih gestova ljudi iz Pojasa nastalih kako bi bili vidljivi u svemirskom odelu.

„To ne mogu da izbegnem“, reče on. „Ali ako tamo primetiš bilo šta što ti se učini čudnim, nemoj opet da izigravaš heroja. Samo spakuj pinkle i vrati se kući.“

„I da ostavim to sledećem brodu koji naiđe?“

„I staraj se o sopstvenoj bezbednosti“, reče Mekdauel. „Naređenja. Razumeš?“

„Razumem“, reče Holden.

Kada je brodski razglas škljocnuo i aktivirao se, i kada je Mekdauel počeo posadi da objašnjava situaciju, Holden pomisli da čuje horsko stenjanje koje se dizalo kroz palube. Priđe Rebeki.

„U redu“, reče on, „šta to imamo na pokvarenom brodu?“

„To je laki teretnjak. Registrovan na Marsu. Matična luka mu je Eros. Ime mu je *Skopuli*...“

Drugo poglavlje: Miler

Detektiv Miler se zavalio u fotelju punjenu sunderom, osmehujući se blago i ohrabrujuće, dok se trudio da razume devojčinu priču.

„A onda ode sve u tri lepe! Soba puna likova sa noževima koji urlaju i bacakaju se“, reče devojka, odmahnuvši. „Kô neka plesna tačka, osim što je Bomi na licu imao izraz kao da mu ništa nije jasno. Znete, *que?*“

Hevlok, koji je stajao kraj vrata, dvaput trepnu. Lice dežmekastog muškarca trzalo se od nestrpljenja. Upravo zbog toga Hevlok nikada neće postati viši detektiv. I zbog toga nije umeo da igra poker.

Miler je bio vrlo dobar u pokeru.

„Skroz“, reče Miler. Glas mu je poprimio razvučeni prizvuk stanovnika unutrašnjeg nivoa. Odmahnuo je opisavši rukom isti lenji luk kao i devojka. „Bomi nije video. Zaboravljena ruka.“

„Jebote, zaboravljena ruka, da“, reče devojka kao da je Miler izgovorio neku rečenicu iz jevanđelja. Miler klimnu glavom, a devojka mu uzvratila klimoglavom kao da su njih dvoje ptice koje izvode ples udvaranja.

Iznajmljena rupa sastojala se od tri prostorije ofarbane u crno sa bež aplikacijama – kupatila, kuhinje, dnevne sobe. Nosači kreveta na izvlačenje u dnevnoj sobi toliko su puta bili polomljeni i popravljeni da se više nisu uvlačili. Ovako blizu središtu Cererinog obrtanja, nije to bilo toliko od gravitacije, koliko od mase u pokretu.

U vazduhu se osećao miris nalik na pivo, od starog proteinskog kvasca i pečuraka. Lokalna hrana, što znači da oni koji su trpali devojkicu dovoljno snažno da joj polome krevet nisu platili dovoljno za večeru. Ili možda jesu, ali je devojkica odlučila da to potroši na heroin, maltu ili MCK.

Njena stvar, u svakom slučaju.

„I onda, *que?*“, upita Miler.

„Bomi zdimi kô vazduh u svemir“, reče devojkica kroz kikut. „Živ se polomio da to uradi, *kennis tu?*“

„*Ken*“, reče Miler.

„A onda, sve novi momci s noževima. Gore. I ja zapalim.“

„A Bomi?“

Devojkicine oči sporo odmeriše Milera, od cipela, preko kolena, pa do šesirića. Miler se zakikota. Malo se odgurnu od stolice i pogureno ustade pod niskom gravitacijom.

„Pojavi se, a ja ga pitam: *que si?*“, reče Miler.

„*Como no?*“, reče devojkica. *Zašto ne?*

Napolju je tunel bio beo na mestima gde nije bilo prljavštine. Širok deset metara, blago nagnut u oba smera. Bele LED svetiljke nisu se trudile da oponašaju sunčevu svetlost. Oko pola kilometra niže, neko se zabio u zid toliko silovito da se kroz njega videlo stenje planete, i to još niko nije popravio. Možda neće ni popravljati. Ovo je bilo duboko, veoma blizu centra obrtanja. Tu nikad ne zalaze turisti.

Hevlok je bio ispred njega dok su išli prema kolicima, i previ-soko je odskakivao sa svakim korakom. On nije često silazio na nivoe s niskom gravitacijom, pa se zato kretao nespretno. Miler je ceo život proveo na Cereri, i ako ćemo pravo, i on se povremeno osećao malčice nestabilno ovako visoko usled Koriolisovog efekta.

„I“, reče Hevlok dok je ukucavao šifru njihovog odredišta, „jesi li se zabavio?“

„Ne znam na šta misliš“, reče Miler.

Elektromotori zazujaše i kolica s trzajem krenuše napred u tunel, praćena tihom škripom sunderastih guma.

„Na tvoj vanzemaljski razgovor pred jednim likom sa Zemlje?“, reče Hevlok. „Nisam razumeo ni pola od onoga.“

„Nisu to ljudi iz Pojasa hteli da odstrane Zemljanina iz svog društva“, reče Miler. „Siromasi su time hteli da obrazovanog lika ostave u čudu. A sad, kad si već to pomenuo, i jeste bilo donekle zabavno.“

Hevlok se nasmeja. Mogao je da otrpi zadirkivanje i nastavi dalje. Zato je bio dobar u timskim sportovima: fudbalu, košarci, politici.

Miler se u njima nije naročito proslavio.

Cerera, lučki grad Pojasa i spoljnih planeta, imala je u prečniku čak dvesta pedeset kilometara, sa više desetina hiljada kilometara tunela u slojevima i slojevima i slojevima. Obrtanje do 0,3 g zahtevalo je rad pola generacije najoštromnijih naučnika *Tiho proizvodnje*, i oni su se još zbog svega toga osećali prilično samozadovoljno. Sada je Cerera imala više od šest miliona stalnih stanovnika, i čak hiljadu brodova koji su pristajali svakodnevno, što je značilo da će se broj stanovnika povećati čak na sedam miliona.

Platina, gvožđe i titanijum iz Pojasa. Voda sa Saturna, povrće i govedina iz velikih staklenika s ogledalima na Ganimedu i Evropi, organska jedinjenja sa Zemlje i Marsa. Energetske ćelije sa Ioa, helijum-3 iz rafinerija na Rei i Japetu. Reka bogatstva i moći kakvoj nije bilo ravne u ljudskoj istoriji proticala je kroz Cereru. A tamo gde je bilo trgovine u takvoj meri, bilo je i kriminala. A gde je bilo kriminala, bilo je i bezbednosnih snaga koje su ga suzbijale. Ljudi poput Milera i Hevloka, čiji je posao bio da prate električna kolica uz široke rampe, osećaju kako ispod njih nestaje lažna gravitacija izazvana obrtanjem, i ispituju jeftine šljokičaste kurve o tome šta se dogodilo one noći kada je Bomi Četerdži prestao da prikuplja reket za račun Društva „Zlatna grana“.

Primarna stanica Obezbeđenja *Zvezdani heliks*, policije i vojnog garnizona za stanicu Cerera, nalazila se na trećem nivou ispod kore asteroida, površine dva kvadratna kilometra, usečenom u stenu toliko daleko da je Miler mogao da se popne od svog stola uz pet spratova a da ne izađe iz kancelarije. Hevlok je ostavljao kolica dok je Miler prilazio svom odeljku, učitavao snimak njihovog razgovora sa devojkom i ponovo ga puštao. Stigao je negde do polovine kad se partner pojavio iza njega.

„Jesi li išta saznao?“, upita Hevlok.

„Ne mnogo“, reče Miler. „Bomija je zaskočila grupa lokalnih siledžija koji ne pripadaju nijednoj bandi. Povremeno sitna riba kao što je Bomi angažuje ljude da ga šatro napadnu kako bi on herojski mogao da odbije njihov napad. Tako mu raste ugled. Na to je ona mislila kad je to nazvala plesnom tačkom. Likovi koji su ga napali bili su tog kalibra, samo što je Bomi, umesto da se pretvori u zajebanog nindžu, pobegao i nije se vratio.“

„I sad?“

„I sad ništa“, reče Miler. „To je ono što ne kapiram. Neko je uklonio blagajnika Zlatne grane, bez ikakvih posledica. Dobro, u redu, Bomi je na samom dnu hijerarhije, ali...“

„Ali kada jednom počnu da jedu sitne ribe, krupnim ribama pristizhe manje novca“, reče Hevlok. „Zbog čega onda Zlatna grana nije sprovela nekakvu gangstersku pravdu?“

„Ne dopada mi se ovo“, reče Miler.

Hevlok se nasmeja. „Stanovnici Pojasa“, reče. „Dogodi se jedna čudna stvar i vi pomislite da će se srušiti ceo ekosistem. Ako je Zlatna grana preslaba da prikupi svoje, to je dobro. Oni su zlikovci, zar si zaboravio?“

„Da, pa vidiš“, reče Miler. „Možeš da kažeš šta god hoćeš za organizovani kriminal, samo ne da je neorganizovan.“

Hevlok sede na plastičnu stoličicu kraj Milerovog stola i iskrenu vrat kako bi mogao da odgleda snimak.

„Dobro“, reče Hevlok. „Šta je, koji moj, 'zaboravljena ruka'?“

„Izraz iz boksa“, reče Miler. „Udarac koji nisi očekivao.“

Kompjuter se oglasi zvonko i iz zvučnika se začu glas kapetanice Šadid.

„Mileru? Jesi li tu?“

„Mmm“, reče Hevlok. „Loš znak.“

„Šta?“, upita kapetanica oštrim glasom. Ona nikada do kraja nije prevazišla sopstvene predrasude prema Hevlokovom poreklu s unutrašnjih planeta. Miler diže ruku da ućutka partnera.

„Tu sam, kapetanice. Izvolite?“

„Molim te, dođi u moju kancelariju.“

„Evo me“, reče on.

Miler ustade, a Hevlok kliznu na njegovu stolicu. Nisu ništa rekli. Obojica su znali da bi ih kapetanica Šadid pozvala zajedno

da je želela i Hevlokovu prisustvo. Još jedan razlog zbog kog ovaj nikada neće postati viši detektiv. Miler ga ostavi samog sa snimkom, da pokušava da raščlani fine elemente klase i položaja, porekla i rase. To je bio njegov doživotni zadatak.

Kancelarija kapetanice Šadid bila je ukrašena u mekom, ženstvenom stilu. Tapiserije od prave tkanine visile su sa zidova, a iz uloška u njenom filteru za vazduh koji je koštao oko desetine cene stvarnih namirnica dopirao je miris kafe i cimeta. Uniformu je nosila nehajno, kose puštene oko ramena, iako je time kršila propise korporacije. Ako od Milera iko ikada bude zahtevao da je opiše, moraće da upotrebi frazu *obmanjujuća obojenost*. Ona klimnu glavom prema stolici, i on sede.

„Šta ste saznali?“, upita ona, ali pogled joj je bio prikovan za zid iza njega. To nije bilo propitivanje; samo je ćaskala s njim.

„Zlatna grana izgleda isto i kao Sohirova ekipa i Loka Griga. Još su na svojim mestima, ali nekako... rasejani, tako bih rekao. Izmiču im sitnice. Imaju manje krimosa na terenu, manje izvršilaca. Imam već pet-šest likova srednjeg nivoa koji su nestali.“

Privukao joj je time pažnju.

„Ubijeni?“, upita ona. „Da li to znači prodor ASP-a?“

Napredovanje Alijanse spoljnih planeta bilo je stalan bauk za službe bezbednosti na Cereri. U tradiciji Ala Kaponea i Hamasa, Ire i Crvenih Marsovaca, ASP su obožavali oni kojima je alijansa pomagala, dok su od nje strepeli svi koji bi joj se našli na putu. Delom socijalni pokret, delom pretendent na nezavisnu državu i delom teroristička mreža, alijansa nije imala ni trunke institucionalne savesti. Možda se kapetanica Šadid Hevlok nije dopadao zato što je poreklom iz gravitacionog bunara, ali bila je spremna da radi sa njim. ASP-ovci bi ga izbacili iz vazdušne komore. Ljudi poput Milera zaslužili bi tek metak u glavu, i to lep, plastičan pride. Umesto nečega što bi moglo da se rasprsnje u cevovodima.

„Mislim da nije“, reče on. „Ne miriše mi na rat. Već... Iskren da budem, ser, ne znam koji je ovo đavo. Brojke su krupne. Reketiranje opada, nedozvoljeno kockanje opada. Kuper i Hariri su zatvorili kupleraj s maloletnicima na šestom, i koliko se zna, nije ponovo otvoren. Samostalci su malo aktivniji, ali ako se to izuzme, sve izgleda sjajno. Samo mi čudno zaudara.“

Ona klimnu glavom, ali pogled joj je ponovo bio na zidu. Izgubio je njeno interesovanje jednako brzo kao što ga je i privukao.

„Pa, izuzmi to“, reče ona. „Imam nešto. Nov ugovor. Samo ti. Bez Hevloka.“

Miler prekrsti ruke.

„Nov ugovor“, reče on polako. „Što znači?“

„Što znači da je Obezbeđenje *Zvezdani heliks* prihvatilo ugovor o pružanju usluga koje nemaju veze sa zadatkom održavanja reda na Cereri, a pošto ja u ime korporacije upravljam operacijama na terenu, dodeljujem ga tebi.“

„Dobio sam otkaz?“, reče on.

Kapetanica Šadid je izgledala razdraženo.

„To je dodatna dužnost“, reče ona. „Imaćeš i dalje zadatke na Cereri koje imaš i sada. Jedino što ćeš, pored toga... Vidi, Mileru, i ja mislim da je to sranje, baš kao i ti. Ne sklanjam te s položaja. Ne oduzimam ti glavni ugovor. Ovo je usluga koju neko dole na Zemlji čini jednom akcionaru.“

„Sad činimo usluge akcionarima?“, upita Miler.

„To za tebe važi“, reče kapetanica Šadid. Blagost je nestala; pomirljivi ton je iščeznuo. Oči su joj bile tamne kao vlažan kamen.

„Dobro, onda“, reče Miler. „Izgleda da je tako.“

Kapetanica Šadid podiže svoj ručni terminal. Miler zapetlja kraj boka, izvuče svoj i primi poruku preko uskog snopa. Šta god ovo bilo, Šadid nije htela da ide preko zajedničke mreže. Na njegovom prikazu pojavi se nov folder sa oznakom DŽMAO.

„Posredi je slučaj s izgubljenom kćerkicom“, reče kapetanica Šadid. „Kćerkicom Arijadne i Žil-Pjera Maa.“

Ta imena su ga podsetila na nešto. Miler pritisnu prstima ekran ručnog terminala.

„Trgovina *Mao-Kvikovski*?“, upita on.

„Baš tako.“

Miler tiho zviznu.

Maokvik možda i nije bila jedna od deset najvećih korporacija u Pojasu, ali se svakako ubrajala u prvih pedeset. Prvobitno je to bila advokatska firma umešana u epohalni neuspeh sa gradovima u oblacima Venere. Iskristili su novac iz tog višedecenijskog spora kako bi se diverzifikovali i proširili, uglavnom na međuplanetarni

transport. Sada je stanica korporacije bila nezavisna, i lebdela je između Pojasa i unutrašnjih planeta kraljevski veličanstveno kao preookeanski brod sa drevnih mora. Jednostavna činjenica da Miler zna toliko o njima značila je da imaju dovoljno novca da kupuju i prodaju ljude kao što je on na otvorenoj berzi.

Upravo je bio kupljen.

„Sedište im je na Luni“, reče kapetanica Šadid. „Sa svim pravima i povlasticama državljanstva Zemlje. Ali mnogo transporta obavljaju ovde.“

„I zagubili su kćerku?“

„Crna ovca“, reče kapetanica. „Otišla je na koledž, povezala se sa grupom koja se zove Fondacija „Daleki horizonti“. Studentski aktivisti.“

„Paravan za ASP“, reče Miler.

„Pridruženi su“, ispravi ga Šadid. Miler to ostavi bez komentara, ali ga zabrinu trenutna ljubopitljivost. Zapitao se na čijoj bi strani kapetanica Šadid bila u slučaju napada ASP-a. „Porodica je to proglasila fazom odrastanja. Imaju još dva starija deteta sa kontrolnim paketom akcija, pa ako Džuli već želi da skakuće okolo po vakuumu i naziva sebe borcem za slobodu, u tome nema neke velike štete.“

„Ali sada žele da ona bude pronađena“, reče Miler.

„Tako je.“

„Šta se promenilo?“

„Tu informaciju nisu želeli da otkriju.“

„Tako znači.“

„Poslednji podaci pokazuju da je bila zaposlena na stanici Tiho, ali je ovde imala stan. Pronašla sam njen odeljak na mreži i zaključala ga. Lozinka je u tvojim fajlovima.“

„U redu“, reče Miler. „Šta predviđa moj ugovor?“

„Pronađi Džuli Mao, uhvati je i otpremi kući.“

„Znači, treba da je otmem“, reče on.

„Da.“

Miler se zagleda u svoj ručni terminal, gde je otvarao fajlove iako ih nije podrobno zagledao. Čudan čvor mu se vezao u stomaku. Trideset godina je radio za obezbeđenje na Cereri, i nije imao mnogo iluzija kada je započeo. U šali se govorilo da na Cereri nema zakona – već policije. Njegove ruke nisu bile nimalo čistije od ruku

kapetanice Šadid. Ljudi ponekad ispadaju iz vazdušnih komora. Ponekad dokazi nestanu iz ormarića. Nije toliko u pitanju da li je nešto dobro ili loše, već da li je opravdano. Čitav život provedeš u kamenom mehuru gde ti hranu, vodu, *vazduh* dovoze sa mesta toliko dalekih da jedva možeš da ih nađeš teleskopom, tako da je neophodna izvesna moralna fleksibilnost. Ali on nikada nije morao da pribegava otmici.

„Postoji li neki problem, detektive?“, upita kapetanica Šadid.

„Ne, ser“, reče on. „Odradiću to.“

„Nemoj utrošiti previše vremena“, reče ona.

„Da, ser. Ima li još štogod?“

Surove oči kapetanice Šadid smekšaše, kao da je navukla masku na lice. Ona se osmehnu.

„Da li je sve u redu s tvojim partnerom?“

„Hevlok je sasvim na svom mestu“, reče Miler. „Kad je sa mnom, više se dopadam ljudima, zbog kontrasta. To je lepo.“

Njen osmeh se promenio utoliko što je za pola stepena postao iskreniji. Nema ničeg boljeg od malo zajedničkog rasizma da se izgrade veze sa šefom. Miler s poštovanjem klimnu glavom i krenu napolje.

Njegova rupa bila je na osmom nivou, pokraj stambenog tunela širokog sto metara, sa pažljivo odgajanim zelenim parkom širine pedeset metara koji se pružao njegovom sredinom. Zasvođena tavanica glavnog hodnika bila je obasjana lampama u udubljenjima i ofarbana u plavu boju koja je, kako ga je Hevlok uveravao, odgovarala boji letnjeg neba na Zemlji. Život na površini planete, dok ti masa sisa svaku kost i mišić, a vazduh je tu samo zahvaljujući gravitaciji, izgledao je kao dobar razlog da se brzo siđe s uma. Premda, plavetnilo je bilo lepo.

Neki ljudi su sledili primer kapetanice Šadid ubacujući mirise u vazduh. Naravno, nisu to uvek bile arome kafe i cimeta. Hevlova rupa je mirisala na sveže pečeni hleb. Drugi su se odlučili za cvetne mirise ili semiferomone. Kendas, Milerova bivša žena, volela je nešto po imenu „zemaljski ljiljan“, i taj miris ga je uvek nagonio da misli na nivoe za reciklažu otpada. Sada se zadovoljavao

pomalo oporim mirisom same stanice. Reciklirani vazduh koji je prošao kroz milion pluća. Voda toliko čista da se mogla koristiti za laboratorijski rad, ali je nekada bila u mokraći, govnicama, suzama i krvi, i biće tamo ponovo. Krug života na Cereri bio je toliko mali da se njegovo zakrivljenje moglo sagledati. Njemu se to dopadalo.

Nasuo je čašu viskija od mahovine, domaćeg cererskog pića spravljeno od veštački uzgajanog kvasca, a onda se izuo i smestio na krevet od sunđera. Još mu je pred očima bilo Kendasino mrštenje neodobravanja, a u ušima njen uzdah. Slegnuo je ramenima u znak izvinjenja sećanju na nju i vratio se poslu.

Džulijet Andromeda Mao. Pročitao je njenu radnu biografiju, akademske rezultate. Talentovana za pilotiranje brodskim čamcem. Bila je tamo njena slika kada je imala osamnaest godina, u skrojenom odelu za vakuum sa skinutom kacigom: lepa devojka tananog tela karakterističnog za stanovnike meseca, i duge crne kose. Osmehivala se kao da ju je vasiona upravo poljubila. Tekst iz linka navodio je kako je osvojila prvo mesto u nečemu što se zvalo Periš/Dorn 500K. Brzo je to potražio. nekakva trka u kojoj su mogli da lete samo bogataši. Njen brodski čamac – *Rejzorbek* – oborio je prethodni rekord i zadržao ga dve godine.

Miler je pijuckao viski i pitao se šta se dogodilo sa devojkom koja je bila dovoljno bogata i moćna da poseduje sopstveni brod koji bi je dovezao ovamo. Mogućnost da bude skleptana, vezana i otpremljena kući u kapsuli bila je daleko od takmičenja u skupim trkama. Ili možda nije.

„Sirota mala bogatašice“, reče Miler ekranu. „Pretpostavljam da ti je veoma teško u životu.“

On zatvori fajlove i nastavi da pije tiho i ozbiljno, zagledan u praznu tavanicu iznad sebe. Stolica na kojoj je Kendas sedela i pitala ga kako mu je prošao dan stajala je prazna, ali on je nju tamo svejedno video. Sada, kada nije bila tu da ga natera na razgovor, bilo mu je lakše da ceni taj njen poriv. Bila je usamljena. To je sada shvatao. U njegovoj uobrazilji, ona je zakolotala očima.

Sat kasnije, dok mu je krv bila topla od pića, podgrejao je činiju sa pravim pirinčem i lažnim pasuljem – kvasac i gljivice mogli su da oponašaju sve, pod uslovom da najpre popiješ dovoljno viskija – otvorio vrata svoje rupe i večerao posmatrajući saobraćaj koji je

sporo prolazio krivinom kraj njega. Druga smena je kuljala prema stanicama metroa, a zatim i iz njih. Klinci koji su stanovali dve rupe niže – devojčica od svojih osam godina i njen četvorogodišnji brat – dočekali su oca zagrljajima, cičanjem, uzajamnim optužbama i suzama. Plava tavanica je svetlucala odbijenim svetlom, nepromenljiva, statična, uspokojavajuća. Jedan vrabac je dolepršao iz tunela i zalebdeo na način na koji, kako ga je Hevlok uveravao, vrapci to nisu mogli na Zemlji. Miler mu dobaci zrno lažnog pasulja.

Pokušao je da razmišlja o toj devojci, Mao, ali zapravo ga nije bilo naročito briga. Nešto se dešavalo sa porodicama koje su vodile organizovani kriminal na Cereri, i zbog toga se osećao đavolski nervozno.

Ovo sa Džuli Mao? Bila je to samo sporedna stvar.

Treće poglavlje: Holden

Posle bezmalo dva puna dana provedena pod jakom gravitacijom, Holdena su bolela kolena, leđa i vrat. I glava. Dođavola, a tek stopala! Ušao je u kabinu za posadu *Viteza* baš dok se Naomi pela uz lestvice iz spremišta za teret. Osmehnula mu se i dala znak palcem okrenutim uvis.

„Meh za spasavanje je pričvršćen“, reče ona. „Reaktor se zagreva. Spremni smo da poletimo.“

„Dobro.“

„Znamo li već ko će pilotirati?“, upita ona.

„Aleks Kamal je danas na redovnoj rotaciji, pa će to biti on. Voleo bih ipak da je red na Valku. On nije toliko dobar pilot kao Aleks, ali je tiši, a mene boli glava.“

„Meni se dopada Aleks. Sav kipi“, reče Naomi.

„Ne znam šta znači kad neko *sav kipi*, ali znam da me Aleks zamara.“

Holden krenu uz lestvice prema komandnoj sobi i kokpitu. Na sjajnoj crnoj površini deaktiviranog zidnog panela Naomin odraz mu se podrugljivo osmehnu iza leđa. Nije mogao da shvati kako to stanovnici Pojasa, tanki kao olovke, toliko brzo mogu da se oporave od jake gravitacije. Pretpostavio je da su posredi decenije prakse i selektivnog odgajanja.

Holden se u komandnoj sobi privezao za konzolu, i materijal ležaja za ubrzanja nemo se prilagodio njegovom telu. Pri polovini gravitacije koju im je Ejd nametnula zbog završnog prilaska,

sunderasta masa mu je prijala. Dozvolio je sebi da tiho zastenje. Prekidači, plastika i metal, sazdana da izdrže jaku gravitaciju i potraju stotinama godina, zaškljocase oštro. *Vitez* odgovori nizom sjajnih dijagnostičkih indikatora i zujanjem gotovo ispod praga svesti.

Nekoliko minuta kasnije, Holden skrenu pogled i vide kako se pojavljuje proređena crna kosa Aleksa Kamala, zatim i njegovo okruglo veselo lice tamnosmeđe boje, koje čak ni posle godina provedenih na brodu nije uspelo da izbledi. Odrastao na Marsu, Aleks je bio stamenije građen od ljudi iz Pojasa. Bio je vitak u poređenju s Holdenom, ali čak i tako, letačko odelo mu je bilo zategnuto oko nabreklog struka. Aleks je leteo za Marsovu mornaricu, ali je očigledno digao ruke od redovnog vojničkog održavanja kondicije.

„Zdravo da ste, IO“, reče on otegnuto. Holdena je nerviralo afektiranje sa starim zapadom karakteristično za svakoga iz doline *Mariner*. Na Zemlji nije bilo kaubojica već sto godina, a na Marsu je svaka vlat trave bila pod kupolom, i svaki konj u zoo-vrtu. Dolinu *Mariner* su naselili Istočni Indijci, Kinezi i mala grupa *Teksašana*. Izgleda da je taj otegnuti izgovor bio zarazan. Sada su svi tako govorili. „Kako nam je danas stari borbeni at?“

„Zasad je sve u redu. Treba nam plan leta. Ejd će nas navesti do mesta relativnog zaustavljanja za“ – on pogleda na prikaz protoklog vremena – „četrdeset, pa zato brzo poradi na tome. Hoću da izađem, završim s tim, i vratim *Kantu* na kurs za *Cereru* pre nego što počne da rđa.“

„Razumem“, reče Aleks dok se peo u kokpit *Viteza*.

Holdenu škljocnuše slušalice; onda *Naomin* glas reče: „Ejmos i Šed su se ukrcali. Svi smo spremni ovde dole.“

„Hvala. Samo čekam brojke za let od Aleksa, i bićemo onda spremni za pokret.“

Posada se sastojala od minimalnog neophodnog osoblja: Holden kao zapovednik, Aleks da ih odvede tamo i vrati, Šed za slučaj da ima preživelih koje treba lečiti, *Naomi* i *Ejmos* da pokupe vredne materijale ukoliko preživelih ne bude.

Ubrzo zatim, Aleks doviknu odozgo: „U redu, šefe. Pošto letimo čajnikom, trebaće nam oko četiri sata. Ukupna upotreba mase biće

oko trideset posto, ali rezervoar nam je pun. Celokupno trajanje misije: jedanaest sati.“

„Primljeno. Hvala ti, Alekse“, reče Holden.

Letenje čajnikom je bio mornarički izraz za let na manevarskim potisnicima koji su kao reaktivnu masu koristi superzagrejanu paru. Bilo je opasno koristiti fuzionu baklju *Viteza* ovako blizu *Kenterberija*, ujedno i rasipnički za tako kratko putovanje. Fuzioni pogoni baklji poticali su iz vremena pre Epštajna i bili su daleko neefikasniji.

„Tražim dozvolu za izlazak iz štale“, reče Holden i prebaci se s interkoma na link sa mostom *Kenterberija*. „Ovde Holden. *Vitez* je spreman za let.“

„U redu, Džime, kreni“, reče Mekdauel. „Ejd će sada zaustaviti brod. Deco, pripazite se tamo. Taj šatl je skup, a Naomi mi se oduvek prilično dopadala.“

„Razumem, kapetane“, reče Holden. Onda pozva Aleksa, ponovo preko komunikatora. „Hajde, izvedi nas odavde.“

Holden se zavalio u stolici i oslušnu škripu poslednjih manevara *Kenterberija*; čelik i keramika su bili jednako glasni i zlokobni kao i drvene daske kakvog jedrenjaka. Ili zglobovi Zemljanina posle izloženosti jakoj gravitaciji. Holden se načas sažali na brod.

Naravno, oni se nisu zaista zaustavljali. Ništa se u svemiru nikada nije zaista zaustavljalo; samo je ulazilo u podešenu orbitu sa nekim drugim objektom. Oni su sada sledili CA-2216862 u njegovom veselom, milenijumima dugom putovanju oko Sunca.

Ejd im je dala zeleno svetlo i Holden je ispraznio vazduh iz hangara i otvorio vrata. Aleks ih je izveo sa doka na vrelin kupama superzagrejane pare.

Zaputili su se da pronađu *Skopuli*.

CA-2216862 je bio kamen promera pola kilometra koji je odlutao od Pojasa pa ga je otrgla strahovita gravitacija Jupitera. Na kraju je pronašao sopstvenu sporu orbitu oko Sunca u ogromnom prostranstvu između Jupitera i Pojasa, teritorije prazne čak i po merilima svemira.